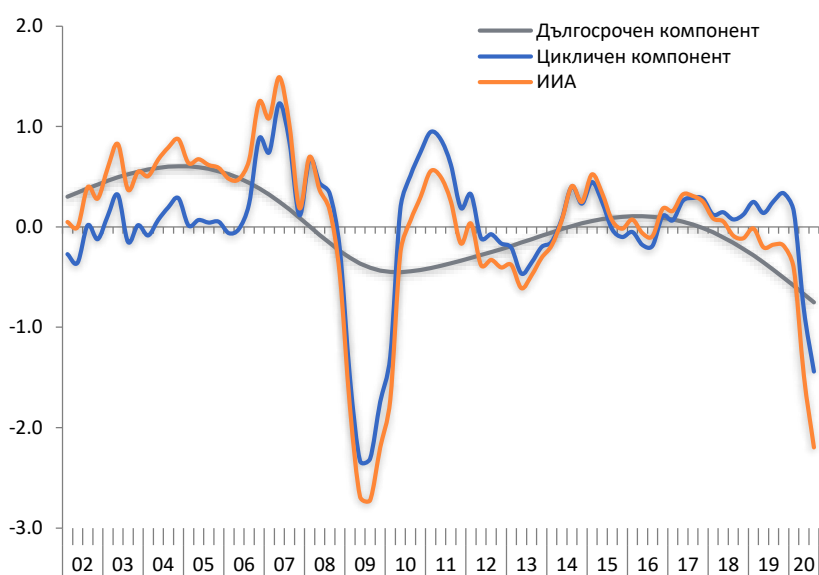

ИНДИКАТОР НА ИКОНОМИЧЕСКАТА АКТИВНОСТ В БЪЛГАРИЯ

1 ИИА ПО КОМПОНЕНТИ

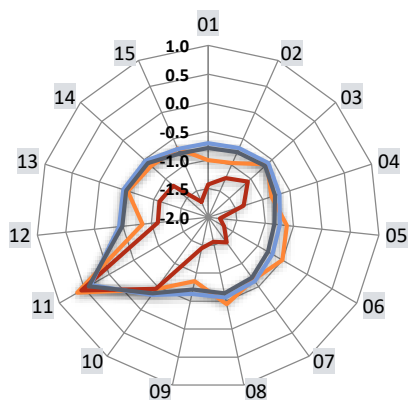

Източник: МФ

ИИА продължи да намалява през третото тримесечие

През третото тримесечие на 2020 г. ИИА¹ отново отчете спад. През разглеждания период композитният индикатор се понижи до -2.2, спрямо -1.4 през второто тримесечие, главно поради продължаващото влошаване на неговия циклически компонент. Дългосрочният компонент също се влоши, но неговото отрицателно влияние върху ИИА беше относително пониско.

2 ДЕКОМПОЗИЦИЯ НА ПРОМЕНЛИВИТЕ В ИИА

- 01 БВП
- 02 Промислено производство
- 03 Строителна продукция
- 04 Търговия на дребно, оборот
- 05 Бизнес климат
- 06 Поръчки в промишлеността
- 07 Очаквания за цените в промишлеността
- 08 Очаквания за заетите в промишлеността
- 09 Натоварване на произв. мощности
- 10 М1
- 11 Лихвен %, дълг. кредити в лева
- 12 Приходи от ДДС
- 13 Межд. цена на петрола
- 14 Межд. цена на неенергийни суровини
- 15 БВП ЕС 27

- Циклически компонент II'20
- Циклически компонент III'20
- Дългосрочен компонент II'20
- Дългосрочен компонент III'20

Източник: МФ

Най-силен негативен ефект върху циклическата позиция на ИИА се наблюдаваше по линия на по-неблагоприятните нагласи на предприемачите за бизнес средата, в т.ч. бизнес климат в страната, осигуреност с поръчки и очаквания за заетостта в промишлеността, както и външната среда, оценена чрез реалния ръст на БВП в ЕС 27. Оцененият циклически спад на останалите променливи, включени в съставния индикатор, се забави, в сравнение с предходното тримесечие. Това обуслови и забавянето в известна степен на спада на ИИА през разглеждания период.

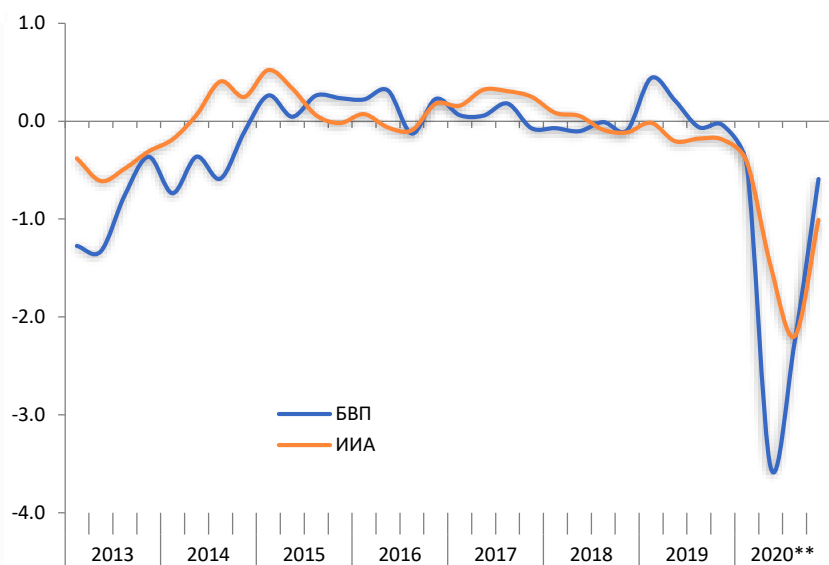
3 ОЦЕНЕНИ ЦИКЛИЧНИ КОЛЕБАНИЯ В ЕВРОЗОНАТА И В БЪЛГАРИЯ

* Оценката за циклическата позиция на €-coin се базира на данни за октомври и ноември. Публикуването на данните за декември е отложено за 13 януари, защото е направена ревизия на съставния индикатор на еврозоната.

Източник: МФ, CERP

4 ИИА И БВП*

* С цел постигане на сравнимост, данните за БВП са нормирани, като от стойността на показателя е извадена неговата средна и полученият резултат е разделен на стандартното отклонение.

** Данните за ИИА и БВП през четвъртото тримесечие на 2020 г. са прогнозни. С цел оценяване на пълния мащаб на пандемията върху икономическата активност е направено следното допускане. Тримесечната динамика на част от променливите, участващи в ИИА в текущия период, е изчислена въз основа на отчетната информация за октомври в т.ч. промишлено производство, строителна продукция, търговия на дребно, паричен агрегат М1, приходи от ДДС. Данните за натоварването на мощностите за четвъртото тримесечие са налични, а влиянието на останалите на показатели, включени в ИИА, се оценява с един период закъснение и за тях е използвана отчетна информация за третото тримесечие.

Източник: МФ

Циклическата позиция на ИИА е в съответствие с циклическите колебания в еврозоната. През третото тримесечие на 2020 г. €-coin² се понижи до най-ниското си ниво от 2009 г., в резултат на отслабените промишлено производство и международна търговия. След това, обаче, бяха отчетени положителни развития. Оценката за циклическата позиция на еврозоната вероятно ще достигне положителна стойност през четвъртото тримесечие. €-coin започна да се повишава през септември и октомври, подкрепен от започналото частично възстановяване на потреблението и активността в промишлеността. Нещо повече, през ноември той дори премина на положителна територия, което отразяваше силното възстановяване на реалния БВП в еврозоната през третото тримесечие. Въз основа на оценената висока степен на синхронизация между €-coin и ИИА (0.7 в текущия период), може да се очаква циклическата позиция на българската икономика също да се подобри през следващите месеци.

В съответствие с възходящите очаквания за циклическия компонент, предварителната оценка за ИИА през четвъртото тримесечие също се подобрява, но ще остане на отрицателна територия. Очакванията са, че динамиката на ИИА ще съответства на забавяне в спада на БВП.

¹ Вж. „Същност и методология на ИИА“

² Данни и подробни обяснения за методологията на съставяне на месечния индикатор €-coin за оценяване на икономическата активност в еврозоната са достъпни на <http://eurocoin.cepr.org>. Данните за €-coin са осреднени, за да може да се сравнява с ИИА, който е с тримесечна честота. Също така, индикаторът €-coin изключва само краткосрочните (сезонните) колебания в икономическата активност в еврозоната и за постигане на съпоставимост с ИИА е премахнат дългосрочният тренд във времевия ред с филтър на Ходрик-Прескот.